

Henkilökierrosta lisää virtaa ja uusia ideoita

Kulunut hokema vaihtelun virkistävästä vaikutuksesta sai uudenlaista sisältöä, kun irrottauduin toukokuun 2017 alussa vakitehtävistäni maa- ja metsätalousministeriön tutkimusjohtajana ja siirryin vuodeksi Luonnonvarakeskukseen kokonaan toisiin hommiin. Vuoden aikana tutustuin moniin uusiin ihmisiin, asettauduin erilaiseen työrooliin ja testasin kykyjäni tehtävissä, joita en ennen ollut hoitanut. Päivittäisten rutiinien vaihtuminen ja fyysisen työympäristön muutos antoivat uutta energiaa ja tuulettivat hämähäkinseittejä ullaolta. Vuosi tuntui jälkeensä katsottuna lyhyeltä ajalta, ja aikahan kuluu nopeasti, kun viihtyy ja on mukavaa.

Henkilökierron vastaanottava organisaatio Luke oli jo ennestään tuttu virasto, jonka perustamisessa ja tulosohjauksessa olin ollut alusta asti mukana. Hiukan ennen kierron alkua mietin olisiko pitänyt lähteä vieläkin kauemmas mukavuusalueeltaan. Mutta sisäpuolelta katsellessa avautuu aika erilainen näköala. Luken asioita on tarkoitus ministeriössä jatkossakin hoidella, joten omakohtainen kokemus laitoksen arkielämästä ei liene pahitteeksi.

Monet työtehtäväni liittyivät kansainvälisten yhteistyökuvioiden rakentamiseen. EU:ssa on menossa sekä biotalousstrategiaan että tutkimuksen seuraavaan puiteohjelmaan liittyvää valmistelua, joihin Luke pyrkii vaikuttamaan. Tehtäviini kuuluu erilaisten kannanottojen ja yhteenvedojen kirjoittamista. EU-vaikuttaminen on sinnikäästä toistoa vaativaa puuhaa, jossa ajoituksen on oltava kunnossa ja viestien selkeitä. Jalkatyötäkin tarvitaan, eli Brysselissä on käytävä aika-ajoin avainvirkamiehiä, meppejä ja muita vaikuttajia jututtamassa. Olin mukana myös Luken globaalien verkostojen laajentamisessa erityisesti Aasian suuntaan.

Sain tuntumaa ulkopuolisen rahoituksen hankinnasta ja sen haasteista. Kunnioitukseni rahoitushakemuksia valmistelevia tutkijoita kohtaan kasvoi entisestään. Erityisesti koordinoitavien EU-hankkeiden valmistelu on todella vaativaa työtä ja kilpailu rahoituksesta ankaraa. Hankevalmistelun tukitoimintojen merkitystä ei voi korostaa liikaa, kun tavoitteena on entistä useamman hakemuksen läpimeno.

Mielenkiintoisten ja innostavien tehtävien parissa saadun työkokemuksen lisäksi henkilökierrosta jäi paljon muutakin sulateltavaa. Tulosohjattavan viraston johtamisjärjestelmään tutustuminen antoi eväitä oman osaamisen kehittämiseen. Lukuisat epäviralliset keskustelut kahvitauoilla ja lounastunneilla herättivät paljon ajatuksia ja monipuolistivat mielikuvaani Lukesta.

Kun on toiminut samoissa tehtävissä jo pidemmän ajanjakson, voi puseroon hiipiä epäily, että osaanko enää tehdä muita töitä. Oman osaamisen, kokemuksen ja vahvuuksien onnistunut hyödyntäminen uudessa ympäristössä vahvistaa ammatillista itsetuntoa. Vastaanottavan viraston puolella ulkopuolinen näkemys ja tuoreilla silmillä tehdyt havainnot voidaan hyödyntää toiminnan kehittämisessä. Kiertojakson hyöty on molemminpuolista.

Henkilökierron toteuttaminen edellytti yllättävän vähän hallinnollista työtä. Virkamieslain 20 pykälän soveltaminen mahdollistaa kevyen ja joustavan menettelyn. Lähettävä virasto toimii kierron aikana palkanmaksajana, vaikka kiertolaisen työpaikka vaihtuu määräajaksi. Työvälineet ja sähköiset järjestelmät saatiin toimimaan alkukankeuksien jälkeen. Ainoastaan matkahallinnon järjestelmä ei tuntunut taipuvan tilanteeseen, jossa henkilöllä on tietynlainen kaksoisrooli kahden organisaation välissä. Mutta siitäkään ei aiheutunut ylitsepääsemättömiä vaikeuksia. Tärkein henkilökierroksen mahdollistava seikka oli lopulta se, että vakitehtävälle löytyi motivoitunut ja pätevä sijainen. Oli helppo lähteä, kun pystyi luottamaan, että työt jäävät hyvään hoitoon.

Antoisan henkilökierroksen jälkeen on kuitenkin mukava palata kotipesään. Kun on ottanut vuoden verran etäisyyttä, omia tehtäviään osaa arvioida ihan uudelta kantilta. Oleellinen on helpompaa erottaa vähemmän tärkeästä ja uusia asioita on paljon helpompi ottaa vastaan. Muutoshan taitaa lopulta olla ainoa pysyvä elementti nykytyöelämässä.

